

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

36.

KURIER LITEWSKI. GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 8-го Мая — 1836 — Wilno. Piątek. 8-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25-го Апрѣля.

Высочайшимъ Приказомъ, 13 Января, назначается, Командиръ Батарейной Н. 1-го батареи Учебной Артиллерійской бригады, Полковникъ *Нольде*, Командиромъ Кавказской Гренадерской Артиллерійской бригады.

— Высочайшимъ Приказомъ, 16 Апрѣля, увольняются отъ службы, за ранами: Кіевскаго Гусарскаго полка Подполковникъ *Фонз-Фридрихс 1-й*, Полковникомъ, съ мундиромъ и пенсіономъ двухъ третей оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года; Суздальскаго Пѣхотнаго полка, Подполковникъ *Быковъ 2-й* Полковникомъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полного оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года, за болѣзнію: Подполковники: Бутырскаго Пѣхотнаго полка, *Свенторжецкій 2-й*, и Казанскаго *Протопоповъ 1-й*, — оба Полковниками, съ мундирами и пенсіонами: первый двухъ третей, а послѣдній одной трети оклада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Государь Императоръ, при осмотрѣ, 16 Апрѣля, 1-го и 3-го баталіоновъ Лейбъ-Гвардіи Павловскаго полка, найдя оные въ отличномъ порядкѣ и устройствѣ, Высочайшимъ Приказомъ того же числа изъявляетъ совершенную признательность Командиру Отдѣльнаго Гвардейскаго Корпуса Его Императорскому Высочеству Великому Князю *МИХАИЛУ ПАВЛОВИЧУ*, и Монаршее благоволеніе: Командующему всею Пѣхотою оного Корпуса, Генераль-Адъютанту *Ушакову 1-му*; Начальнику 2-й Гвардейской Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенанту *Берникову*; Командующимъ: 4-ю Гвардейскую Пѣхотную бригадою, Генераль-Маіору *Офросимову 2-му*, и Лейбъ-Гвардіи Павловскимъ полкомъ, Генераль-Маіору *Фонз-Моллеру 2-му*; Командирамъ баталіоновъ сего полка, Полковникамъ Барону *Мунку* и *Пушину 4-му*, и всѣмъ Гл. Штабъ-и Оберъ-Офицерамъ; нижнимъ же чинамъ, въ строю бывшимъ, Его Величество жалуетъ по рублю, по фунту говядины и по чаркѣ вина на человека.

— Высочайшимъ Приказомъ, 22-го Апрѣля, назначены: Главный Командиръ Архангельскаго Порто и Архангельскій Военный Губернаторъ, Адмиралъ *Галлз*, Членомъ Адмиралтействъ-Совета; Главный Командиръ Свеаборгскаго Порто и Свеаборгскій Военный Губернаторъ, Контръ-Адмиралъ *Сулма*, Главнымъ Командиромъ Архангельскаго Порто и Архангельскимъ Военнымъ Губернаторомъ; Командиръ 1-й бригады Ласовыхъ экипажей Балтійскаго Флота, Генераль-Маіоръ *Валронтъ*, исправляющимъ должность Главнаго Командира Свеаборгскаго Порто и Свеаборгскаго Военнаго Губернатора, съ переименованіемъ въ Контръ-Адмирала.

— Высочайшимъ Приказомъ, 18-го Апрѣля, исключенъ изъ списковъ, умершій, состоящій по Арміи Генераль-Лейтенантъ *Вуизъ*.

— Высочайшею Грамотою, 12-го Апрѣля, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Анны 1-й степени*, Членъ Департамента Удѣловъ, Тайный Совѣтникъ *Мауринъ*. (Св. II.)

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербург, dnia 25 Kwietnia.

Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 13 Stycznia, naznacza się, Dowódzca Pozycyoney N. 1-go baterii uczebney Artylleryyskiej brygady, Półkownik *Nolde*, Dowódcą Kaukazkiej Grenaderskiej Artylleryyskiej brygady.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 16 Kwietnia, uwalniają się ze służby, z przyczyny ran: Kijowskiego półku Huzarów Podpółkownik *fon-Fridrichs 1-szy*, Półkownikiem, z mundurem i pensją dwóch trzecich wyznaczenia, podług ustawy 6 Grudnia 1827 roku; Suzdalskiego pieszego półku, Podpółkownik *Rykov 2gi*, Półkownikiem z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6 Grudnia 1827 roku, z przyczyny choroby: Podpółkownicy: Butyrskiego pieszego półku *Swiętorzecki 2-gi*, i Kazańskiego *Protopopow 1-szy*, — oba Półkownikami z mundurami i pensjami: pierwszy dwóch trzecich, a ostatni jednej trzeciej wyznaczenia, podług ustawy 6-go Grudnia 1827 roku.

— CESARZ Jego Mość, przy obejrzeniu 16 Kwietnia, 1-go i 3-go batalionów Leyb-Gwardyi Pawłowskiego półku, znalazłszy je w odznaczającym się porządku i urządzeniu, przez Najwyższy Rozkaz dzienny dnia tegoż oświadcza zupełną wdzięczność Dowódcy Oddzielnego Gwardyyskiego Korpusu Jego CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEMU Xięciu *MICHAŁOWI PAWŁOWI-CZOWI*, i MONARSZE zadowolenie: Dowódcąca całą piechotą tego Korpusu, Jenerał-Adjutantowi *Uszakowu 1-mu*; Naczelnikowi 2-y Gwardyyskiej pieszej Dywizyi, Jenerał-Porucznikowi *Bernikowu*; Dowódcąca: 4-tą Piechotną brygadą Gwardyi, Jenerał-Majorowi *Ofrosimowu 2-mu*, i Leyb-Gwardyi Pawłowskim półkiem Jenerał-Majorowi *Von-Mollerowi 2-mu*; Dowódcóm batalionów tego półku, Półkownikom Baronowi *Munkowi* i *Puszczynowi 4-mu* i wszystkim PP. Sztabś i Ober-Oficerom; niższym zaś rangom, którzy byli w szeregach, CESARZ Jego Mość przeznacza po rublu, po funcie mięsa i po porcyi wódki dla każdego.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 22-go Kwietnia, naznaczeni: Główny Dowódzca Archangielskiego Portu i Archangielski Wojenny Gubernator, Admirał *Gall*, Członkiem Rady Admiraliczyney; Główny Dowódzca Sweaборгского portu i Sweaборгский Wojenny Gubernator Kонтр-Адмиралъ *Sulima*, Głównym Dowódcą Archangielskiego Portu i Archangielskim Wojennym Gubernatorem; Dowódzca 1-ey brygady przewozowych ekwipażów Bałtyckiej Floty Jenerał-Major *Walront*, sprawującym obowiązkiem Głównego Dowódcy Sweaборгского Portu i Sweaборгского Wojennego Gubernatora, z wyniesieniem na Kонтр-Адмирала.

— Przez Najwyższy Rozkaz dzienny, 18-go Kwietnia, wykreślony z kontroli, zmarły, liczący się w woysku Jenerał Porucznik *Wuicz*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 12-go Kwietnia, Najłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, Członek Departamentu Udziałów Radzcy *Tayny Maurin*. (P.P.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество 18-го минувшаго Февраля, въ слѣдствіе представленія его Г. Министра въ Комитетъ Гг. Министровъ, Высочайше соизволилъ на учрежденіе, на нижеизложенныхъ основаніяхъ, общества на паяхъ, для приобрѣтенія и содержанія состоящей С. Петербургской губерніи въ Ямбургскомъ уѣздѣ, на мызѣ Коммерціи-Совѣтника Крамера, суконной фабрики Нарвскаго купца Моммы, со всѣми ея строеніями и землею, на коей она устроена. Основанія, представленныя учредителями сего общества: Дѣйствительнымъ Тайнымъ Совѣтникомъ Графомъ Нессельроде, Генераломъ отъ Кавалеріи Графомъ Бенкендорфомъ, С. Петербургскимъ Негоціантомъ Барономъ Штиглицемъ, Коммерціи-Совѣтниками: Венедиктомъ Крамеромъ и Мейснеромъ, Почетнымъ Гражданиномъ Севастіаномъ Крамеромъ, купцами: С. Петербургскимъ 1-й гильдіи Іоганнесомъ Веккеромъ, Калужскимъ Петромъ Носовымъ и Нарвскимъ Павломъ Момма, суть слѣдующія: 1. Оно будетъ именоваться Обществомъ Наровской Мануфактуры. 2. Капиталъ его, въ два милліона пять сотъ тысячъ рублей, образуется изъ пяти тысячъ паевъ, изъ коихъ каждый пай заключаетъ въ себѣ складочнаго взноса пять сотъ рублей ассигнаціями. 3. Учредители общества раздѣлять пай сіи между собою, по способамъ каждаго изъ нихъ предоставляя себѣ право, буде пожелаютъ, приглашать къ себѣ въ участники нѣкоторые токмо извѣстные имъ лица, удѣленіемъ имъ паевъ, основываясь въ семъ на взаимномъ другъ къ другу довѣрїи, дабы частнаго сего предпріятія не обращать въ общественное, въ которомъ бы каждый могъ принять непосредственное участіе. 4. Общество сіе, подѣ принятымъ имъ назначеніемъ, запишется по 1-й гильдіи купечества, дабы пользоваться всѣми правами, кои оной гильдіи и частнымъ фабрикантамъ присвоены силою законовъ. 5. Распоряженіе всѣми оборотами и дѣйствіями Мануфактуры сосредоточится въ С. Петербургѣ, гдѣ и откроется Правленіе оной, состоящее изъ пяти Директоровъ. 6. Сіе Правленіе будетъ опредѣлять необходимыхъ къ разнымъ должностямъ людей, назначая имъ жалованье или участіе въ прибыляхъ; установитъ, по образцу Коммерческому, Бухгалтерію, кассу и письмоводство, и будетъ распоряжать закупкою матеріаловъ и продажей издѣлій, какъ на наличныя деньги, такъ и въ кредитъ. 7. Къ попеченію Правленія принадлежитъ также усовершенствованіе Мануфактуры, во всѣхъ отношеніяхъ; построеніе новыхъ зданій; приобрѣтеніе и введеніе новыхъ машинъ, однимъ словомъ полное распоряженіе, какъ искусственною, такъ и хозяйственными частями; на каковъй конецъ Правленіе вправѣ располагать всѣмъ движимымъ и недвижимымъ имуществомъ Мануфактуры, увеличивать и уменьшать оныя, посредствомъ купли и продажи. 8. Всѣ совѣщанія и распоряженія Правленія разрѣшаются по большинству голосовъ Директоровъ. 9. Если, по распоряженію правленія, одинъ изъ Директоровъ приметъ на себя и обязанность Управленія Мануфактурою на мѣстѣ и распоряженіе всею техническою частію, то обязанности его по сему предмету, равно и вознагражденіе таковыхъ трудовъ опредѣляется особо заключаемымъ съ нимъ контрактомъ. 10. Въ первоначальномъ составѣ Мануфактуры учредители общества изберутъ, изъ среды себя, нѣтъ лицъ, которыя и принимаютъ званіе Директоровъ. 11. Общество сіе на основаніи тома X-го Законовъ Гражданскихъ ст. 1389 и тома XI-го Уставовъ торговыхъ ст. 521, отвѣчаетъ однимъ складочнымъ капиталомъ, и слѣдовательно никто изъ его учредителей Директоровъ и прочихъ участниковъ въ паяхъ, при неудачахъ, не теряетъ свыше складочнаго капитала; сверхъ того и Директоры не отвѣтствуютъ собственнымъ своимъ имуществомъ, на которое и нельзя валагать запрещеній, подѣ пред-

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, że Jego CESARSKA Mość 18 przeszłego Lutego, na skutek przedstawienia tegoż P. Ministra do Komitetu P. Ministrów NAWYŻEJ zezwolił na zawiązanie, podług niżej opisanych zasad, towarzystwa akcyjnego, dla nabycia i utrzymania znajdującey się w S. Petersburskiej Gubernii, w Jamburskim powiecie, w majątku Radcy Handlowego Kramera, sukienney fabryki Narwskiego Kupca Mommy, ze wszystkimi iey budowlami i ziemią, na której jest zabudowana. Zasady, przedstawione przez założycieli tego Towarzystwa: Rzeczywistego Radcę Taynego Hrabie Nesselrode, Generała Kawalerii Hrabie Benckendorfa, S. Petersburskiego Negocjanta Barona Stieglica, Radców Handlowych: Benedykta Kramera i Meisnera, Poczetnego Hraźdanina Sabastiana Kramera, Kupcow: S. Petersburskiego 1 gildyi Johanna Bekkera, Kałużkiego Piotra Nosowa i Narwskiego Pawła Momma, są następujące: 1.) Towarzystwo to, nazywać się będzie Towarzystwem Narwskiej Manufaktury. 2.) Kapitał jego z 2,500,000 rubli składa się z 5 tysięcy akcyy, z których każda obeymuje w sobie składkowej opłaty 500 rubli assygnacyynych. 3.) Założyciele Towarzystwa rozdzielą akcye te między sobą, podług możności każdego z nich, zachowując sobie prawo, jeżeli zechcą, zapraszać do uczestnictwa z sobą niektóre tylko znajome im osoby, udzieleniem akcyy, opierając się w tém na wzajemney ku sobie ufności, ażeby tego prywatnego przedsięwzięcia nie zamieniać w spółkowe, w którym każdy mógłby mieć bezpośrednie uczestnictwo. 4.) Towarzystwo to pod przyjętém przezeń nazwaniem, zapisze się do 1 gildyi kupieckiey, ażeby korzystać ze wszystkich praw, które tej gildzie, i prywatnym fabrykantom właściwe są z mocy Ustaw. 5.) Rozrządzenie wszelkimi obrótami i działaniami Manufaktury ustanowi się w S. Petersburgu, gdzie też iey zarząd otworzony będzie, składający się z pięciu Dyrektorow. 6.) Zarząd ten naznaczać będzie ludzi, nieodbić do różnych obowiązkow potrzebnych, przeznaczając dla nich pensyą albo część zyskow; ustanowi sposobem handlowym buhalteryą, kasę i korespondencyą, i będzie rozrządzał kupnem materyałow i sprzedaż wyrobow, tak za gotowe pieniądze, jak i na kredyt. 7.) Do troskliwości zarządu należeć będzie udoskonalenie Manufaktury we wszystkich względach; wystawienie nowych budowli, nabycie i zaprowadzenie nowych machin, słowem: zupełne rozporządzenie, jak techniczną, tak i gospodarskimi gałęziami; na jakowy cel zarząd mosen będzie rozrządzał wszelkim ruchomym i nieruchomym majątkiem rękodzielni, powiększać i umniejszać go przez kupno i sprzedaż. 8.) Wszelkie narady i rozporządzenia zarządu, rozstrzygają się większością głosow Dyrektorow. 9.) Jeżeli podług rozporządzenia zarządu, jeden z Dyrektorow, przyjmie na siebie i obowiązek zarządu Manufakturą na miejscu, i rozrządzenie całą techniczną częścią, w ten czas, obowiązek jego w tym przedmiocie, równie wynagrodzenie tych prac, przeznaczają się podług osobno zawartego z nim kontraktu. 10.) W początkowym składzie Manufaktury założyciele Towarzystwa wybiorą zpośród siebie pięć osób, które przyymują nazwanie Dyrektorow. 11.) Towarzystwo to na ośnwie X-go tomu cywilnych praw ar. 1389 i tomu XI-go Ustaw handlowych art. 521, odpowiada samym składkowym kapitałem, a następnie, nikt z założycieli, jego Dyrektorow i innych uczestnikow w akcyach, w razie niepowodzenia, nie więcej nie traci nad składkowy kapitał. Nadto i Dyrektorowie nie odpowiadają własnym swoim majątkiem, na który też nie można nakładać zaprzeczeń, pod pozorem zabezpieczenia innych uczestnikow akcyynych. 12.) Dalsze ukształcenie i urządzenie Manufaktury, wzajemne stosunki zarządu i uczestnikow akcyj, porządek przechodu akcyy od jednej osoby do drugiej, obrachunek kapitału ułożenie corocznego bilansu, oddzielenie zyskow na kapitał, zapasowy, porządek podziału i wypłaty dywidendy na akcye, również inne, konieczne potrzebne prawidła będą opisane w późniejszym czasie.

przez założycieli Manufaktury, kiedy ta otwartą zostanie. (G.S.)

Puszczenie Dźwiny północney.

Z Archangielska pod dniem 8-m Kwietnia, donoszą: „Łód na Dźwinie został dziś połamany przy bardzo umiarkowanym wezbraniu wody. Wkrótce oczekują przybycia barek i innych statków z Wiackiej i Wołogodzkiej Gubernii. W teraźniejszym roku rzeka oczyściła się nadzwyczaj wcześniej, tak, że najsilniejsi mieszkańcy niezapamiętują; najwcześniejsze puszczanie było: w 1764 roku 10-go Kwietnia, a w 1822 i 1827 11-go Kwietnia. (G. S. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A .

Wiedeń, dnia 30 Kwietnia.

Podług ogłoszonych okólników, koronacya NN Państwa w Pradze, odbędzie się w pierwszey połowie miesiąca Września b. r. — Do Presburga na zamknięcie seymu węgierskiego, wyjeżdżają NN. Państwo w przyszłą niedzielę. Ekwipaże, kuchnia, piwnica i wszelkie inne potrzeby, już tam wystane zostały. Stychać, że N. Pan da w Presburgu wielki obiad i bal.

— Obadwaj pierwsi Ministrowie: Xiążę *Metternich* i Hrabia *Collovrath*, oraz Radzca Nadworny *Gervay*, towarzyszyć będą NN. Cesarstwu Jchmość w podróż do Presburga.

— Słysząc, iż - Arcy Xiążę Ferdynand *d'Este*, który wyjazd swój do Lwowa odłożył dodni kilka, otrzyma wkrótce stopień Feldmarszałka.

— Ambassadeur Français! przy dworze tutejszym da dziś, w willę rocznicy imienia Monarchy swego, wielki obiad dyplomatyczny, poczem nastąpi świetna zabawa wieczorna, na którą zaproszono wszystkich członków ciała dyplomatycznego, oraz pierwszych urzędników dworskich i krajowych, tudzież znakomite osoby stanu szlacheckiego.

— Wczora przed południem byliśmy świadkami rzadkiej uroczystości. Stojący tu na zato, że półk *Dona Miguela* otrzymał w podarunku od N. Cesarzowej Jmci nową chorągiew, i drugą od Arcy Biskupa *Colocza*. Poświęcono je uroczyste przed wspomnianymi połkiem, który w paradyzie wystąpił. Ze strony dworu byli między obecnymi synowie Arcy-Xięcia *Karola*.

— Zmniejszenie siły zbrojney jest u nas nader widoczne. Wielka liczba wojskowych otrzymała urlopy; kilku Jenerałów pensyonowano, we wszystkich oddziałach wojska liczba ludzi zmniejszoną została. Również sprzedają się konie od podziągu i od artylleryi, oile nie są niezbędnie potrzebne.

— J. C. K. Mość z naywyższém załowoleniem po-
wziął wiadomość o działaniach kilku Dam we Lwowie
ze stanu szlacheckiego, pod względem ludzkości, mia-
nowicie Hrabiny *Buturlin*, z domu Hrabianki Ponia-
towskiej, Hrabiny *Grahowskiej*, z domu Hrabianki Tar-
nowskiej, Hrabiny *Bąkowskiej*, z domu Hrabianki Skar-
bek, Pani *Bobowskiej*, z domu Rudzkiej i Pani *Baro-
ni*, z domu Hrabianki Kastiglioni, które tego roku w
Wielki tydzień trudniły się osobiście zbieraniem pie-
niędzy ku wsparciu cierpiącej ludzkości. Zebraną sum-
mę rozdano bądź pomiędzy istnące w Galicyi insty-
tuty Siostr Miłosierdzia, bądź pomiędzy ubogich po-
domach. J. C. K. Mość naywyższém postanowieniem swo-
jem z dnia 18 Kwietnia naytaskawiey rozporządzić ra-
czył, ażeby pomienione Damy, o tém naywyższém uzna-
niu ich działań, przez naywyższego Kanclerza Hra-
biego *Mittrowskiego*, za pomocą własnoręcznych listów
prezydyalnych, zawiadomionemi zostały. (D. P.)

Р Р У С С Ъ:

Berlin, dnia 5 Maja.

Berlin, dnia 5 Maja:
Mówią tu, iż zbliżenie się dworu Francuzkiego do naszego pociągnie za sobą ostateczne załatwienie sporów między Hollandyą a Belgią. Zdaje się, iż traktat w tej mierze wtenczas przyjdzie do skutku, kiedy N. Król nasz tej jesieni przybędzie do prowincyi nadreńskich, i tam powitany będzie przez Następcę tronu Francuzkiego. Po przeglądzie woysk nad Renem ma nastąpić w Berlinie zjazd członków, do rodziny Królewskiej należących. N. Królowa Hollenderska ma tu wkrótce przyjechać, a jedna z największych Monarchiń Europejskich przybędzie także może do Potsdamu w prze-

жеть статья будетъ въ Потсдамъ проѣздомъ къ Эмскимъ водамъ. (*Jour. de Francf.*)

8-го Мая.

Чрезвычайнымъ путемъ получено здѣсь извѣстіе, что ИИ. КК. Высочества Герцоги Орлеанскій и Немурскій, съ 5-го на 6-е ч. переночевавъ въ Трирѣ, сегоднѣ числа въ 8½ часовъ вечера прибыли въ Кобленцъ. На другой день утромъ, Принцы отправились въ дальнѣйшій путь на пароходѣ въ Кельнъ, откуда не останавливаясь въ тотъ же день намѣрены были ѣхать въ Гагенъ. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, 30-го Апрѣля.

Ихъ Королевскія Высочества Принцы Орлеанскій и Немурскій, отправляются 2-го ч. Мая. 5-го ч. будутъ въ Трирѣ, 9-го ч. въ Гальберштадтъ, а 11-го ч. въ Берлинъ. По донесеніямъ здѣшнихъ газетъ, они изъ Берлина поѣдутъ чрезъ Силезію въ Вѣну; изъ Вѣны чрезъ Тироль въ Медіоланъ. Послѣ десятидневнаго пребыванія, предназначеннаго на обозрѣніе мѣстъ, гдѣ происходили большія сраженія во время консульства и имперіи, они будутъ въ Туринѣ, а отъ туда поѣдутъ чрезъ Швейцарію въ Ліонъ, гдѣ пробывъ нѣсколько дней возвратятся въ Парижъ.

— Маршалъ Клозель третьяго дня имѣлъ у Короля аудіенцію.

— Слышно, что Французское Правительство дозволило Леонскому Епископу ѣхать въ Римъ.

— Изъ движеній Христианскихъ войскъ, можно заключать, что Генералъ Кордова имѣетъ намѣреніе тѣснить со всѣхъ сторонъ и морить голодомъ Карлистовъ. Даже будто бы предлагали, чтобы вездѣ, куда только ни покажется войско Королевы, велѣно жечь всѣ жизненные припасы, и хлѣбъ на полѣ.

— *Messenger* утверждаетъ, что по полученіи вчерашней депеши отъ Генерала Гариспе, во всѣхъ Парижскихъ казармахъ, прочтенъ дневный приказъ по арміи, дозволяющій всѣмъ Офицерамъ по желанію ихъ вступить въ Французскіе баталіоны въ Испанію. Вскорѣ потомъ подписалось 46, каковое число безъ сомнѣнія еще болѣе увеличится, когда упомянутый приказъ объявленъ будетъ другимъ корпусамъ. Военный Министръ будто бы намѣренъ отправить сихъ Офицеровъ въ корпусъ Генерала Бернелля въ Испанію, чтобы обучать волонтеровъ, посылаемыхъ туда партіями изъ южныхъ дивизій.

— Изъ Бордо сообщаютъ, что тамошняя таможенная стража, подозрѣвая дилижансъ, ходящіе между Бордо и Байонною, въ тайномъ привозѣ цигаръ, вдругъ на дорогѣ сдѣлала обыскъ сего экипажа; во мѣсто цигаръ, нашли связку газетъ, печатанныхъ въ главной квартирѣ Донъ-Карлоса, множество Карлистскихъ воззваній и письма, по большей части адресованныя къ арестованному уже нынѣ Леонскому Епископу.

— Палата Перовъ разсматриваетъ проектъ закона о дорогахъ. Палата Депутатовъ, кончивъ сужденія о проектѣ таможеннаго закона, приняла оный вчера большинствомъ 238, противу 22 голосовъ.

— *Gazette de Tribunaux* сообщаетъ, что Полиція арестовала вчера 16 человекъ, присовокупляя, что поводъ къ сей полицейской мѣрѣ неизвѣстенъ.

— Нѣсколько дней у насъ холодная погода, а сегодня шелъ снѣгъ.

— Съ Испанскихъ границъ не получено сегодня никакихъ извѣстій. — *Temps* прекословить тому, что будто бы обнародованъ приказъ по арміи, дозволяющій Французамъ, вступать въ Французскіе баталіоны въ Испанію.

1-го Мая.

Вчера въ часъ по полудни музыка и барабанички національной Парижской Гвардіи, по поводу наступившаго сегодня тезоименитства Короля, играли подъ окнами Королевскаго дворца. Въ 3 часа смѣнила ихъ музыка полковъ Парижскаго гарнизона. Въ 8 часовъ вечера Король принималъ поздравленія отъ супруговъ иностранныхъ Посланниковъ въ тронной залѣ. Въ 8½ ч. прибыли туда же для сего Члены Государственнаго Совѣта, а въ 9 часовъ Чиновники Королевскаго Дома и Удѣловъ.

— Сегодня по поводу тезоименитства Короля, почта отходить въ 2 часа. Увеселенія, объявленныя программой начались уже безъ всякаго препятствія.

— Князь Таллейранъ поѣдетъ не въ Германію, какъ прежде говорили, но въ свое имѣніе въ Валансай.

— *Мониторъ* пишетъ: „16-го ч. Гарсія съ 7 Карлистскими баталіонами, ударилъ на Генерала Бернелля, занимавшаго возвышеніи Ларасоаны, имѣвшаго только 500 чел. и 4 орудія. Сраженіе продолжалось 5 часовъ, и кончилось отступленіемъ Карлистовъ, которые съ большою потерей прогнаны до Ессаинъ. Генералъ Бернелль, слегка раненъ, а 80 чел. выбыло

jeździe do wód Emskich. (*Journ. de Francf.*)

8 Мая.

Дрогą nadzwyczajną dowiedzieliśmy się tu, że JJ. KK. Wysokości Xiążęta Orleans i Nemours przenocowawszy z d. 5 na 6 w Trewirze, ostatniego z tych dnia o pół do 8 wieczorem do Koblenza przybyli. Następного rana obadwaj Xiążęta puścili się w dalszą podróż na statku parowym do Kolonii, z kąd bez zatrzymywania się tegoż dnia jeszcze aż do Hagen jechać mieli. (*A.P.S.Z.*)

Франція.

Парижъ, дня 30 Квітня.

II. КК. Высочестіе Xiążęta Orleans i Nemours wyjeżdżają d. 2 Maja. Dnia 5 będą w Trewirze, d. 9 w Halberstadzie, a 11 w Berlinie. Podług gazet tutejszych, z Berlina udadzą się przez Szląsk do Wiednia; z Wiednia przez Tyrol do Mediolanu. Po dziesięciodniowym pobycie, przeznaczonym na zwiedzenie miejsc, na których staczane były wielkie bitwy za konsulat i cesarstwa, odwiedzą Turyn, a ztamtąd przez Szwajcaryę przybędą do Lyonu, gdzie, zabawiwszy dni kilka, wrócą do Paryża.

— Marszałek Clauzel miał zawczora posłuchanie u Króla.

— Słychać, że Rząd Francuzki dozwolił Biskupowi Leonu, udać się do Rzymu.

— Z poruszeń wojsk Królowej Krystyny, możnaby wnosić, że jest zamiarem Jenerała Cordowy, ścisnąć ze wszech stron i ogłodzić Karlistów. Miano nawet proponować, ażeby wszędzie, gdzie tylko dotrze wojsko Królowej, niszczone ogniem wszelką żywność, a nawet zboże na pniu stojące.

— *Messenger* utrzymuje, że po otrzymaniu wczorajszej depeszy od Jenerała Harispe, miano przeczytać rozkaz dzienny we wszystkich koszarach tutejszych, który oznajmuje oficerom różnych półków załogi, iż jeśli chcą, otrzymają pozwolenie wejścia do batalionów Francuzkich w Hiszpanii. Zgłosiło się już 46 oficerów. Ze zaś liczba ta znacznie się powiększy gdy podobne wezwanie wydane będzie do oficerów innych półków; mniemają więc, iż jest zamiarem Ministra wstąpić tych oficerów do głównej kwatery Jenerała Bernelle, dla ćwiczenia ochotników z południowych dywizji naszych, którzy mailemi oddziałami mają być wysyłani do Hiszpanii.

— Donoszą z Bordeaux, że tamtejsi celnicy, mający dyliżans jadący między Bordeaux a Bayonną w podróży o tajemne przewożenie cygarów, odchyli niespodzianie śród drogi, ścisną tego pojazdu rewizją; ale zamiast cygarów, znaleźli pakę gazet, drukowanych w głównej kwaterze Don Carlosa, dużo odezw Karolistowskich i listy, adressowane powiększej części, do aresztowanego już teraz Biskupa Leonu.

— Izba Parów naradza się nad projektem do prawa o drogach. Izba Deputowanych, ukończywszy rozprawę nad projektem do prawa celnego, przyjęła go na dniu wczorajszym większością 238 kresek przeciwko 22.

— *Gazette de Tribunaux* donosi, że wczora aresztowała policja 16 osób, ale dodaje przy tém, że powód tego środka policyjnego nie jest wiadomy.

— Od dni kilku mamy tu chłodne powietrze, a dzisiaj śnieg padał.

— Od granic hiszpańskich nie nadeszły dziś żadne doniesienia. — *Temps* zaprzecza temu, że ogłoszono przez rozkaz dzienny pozwolenie wojskowym Francuzkim, zaciągać się do batalionów Francuzkich w Hiszpanii.

Dnia 1 Maja.

Wczora o godzinie 1 z południa, muzyki i dobosi gwardyi narodowej paryzkiej, wykonywali z powodu nadchodzącej uroczystości dzisiejszej imienin Królewskich, muzyki pod oknami królewskiego mieszkania. O godzinie 3 zlurowali ich, muzyki półków załogi paryzkiej. O 8 wieczorem, przyymował Król powinszowania od żon Piosłców zaginionych w sali trónowej. O w pół do dziewiątej przybyli w tymże celu Członkowie Rady Stanu, a o godzinie 9-tej urzędnicy listy cywilney i prywatnych majątków Królewskich.

— Dziś z powodu obchodu imienin Królewskich, odchodzi poczta już o godzinie 2. Zaczęły się już zapowiedziane programem uroczystości, bez najmniejszej przeszkody.

— Xiążę Talleyrand nie jedzie do Niemiec, jak przez czas niejaki mówiono, ale do dóbr swoich w Valenc'y.

— *Monitor* donosi: „Dnia 16 uderzył Garcia w 7 batalionów Karolistowskich na Jenerała Bernelle, zajmującego wzgórze Larasoany, mającego tylko 500 ludzi z 4 armatami. Bitwa trwała 5 godzin i skończyła się odwrótem Karolistów, którzy ze znaczną stratą aż do Esain odparci zostali. Jenerał Bernelle został lekko raniony, a 80 ludzi stało się niezdolnymi do boju. Ka-

изъ строю. Карлисты, не смотря на большую свою силу, не смѣли однако на другой день возобновлять нападенія.“

— Главная квартира *Донъ-Карлоса* 23-го ч. Апрѣля была въ Елоріо. За день предъ симъ, Графъ *Каса-Девіа* перенесъ свою квартиру въ Мироваллесъ.

— Леонскій Епископъ 27-го ч. прош. м. отправился изъ Бордо въ Страсбургъ, гдѣ получить паспортъ въ Германію. (G. C.)

— *Temps* о Португальскихъ дѣлахъ сообщаетъ: „Невыгодное положеніе Министерства въ Лиссабонѣ, увеличилось новымъ важнымъ происшествіемъ. Между Правительствомъ и Кортесами произошли несогласія на счетъ главной команды войскомъ, которое, (какъ утверждаютъ,) Королева прежде поручила своему супругу, а законодательный корпусъ желалъ сие достоинство передать соотечественнику. Дѣло еще не было рѣшено, какъ Королева, видя сопротивленіе въ исполненіи своего намеренія, неожиданно явилась въ собраніи чиновъ, и закрыла засѣданіе рѣчью, сочиненною въ общихъ выраженіяхъ объявивъ, что будетъ назначено чрезвычайное засѣданіе. Депутаты удалились изъ залы.“

— Слышно, что Король поѣдетъ въ Тулонъ.

— Здѣсь распространился слухъ, что Правительство наше и Австрійское согласились, чтобы войска наши оставили Анкону, а Австрійцы мѣста, занимаемые нынѣ въ Папскихъ владѣніяхъ.

— Равномѣрно говорить, что Австрійскій Императоръ далъ повелѣніе распустить по домамъ все земское ополченіе, называемое Ландверъ. (D. P.)

2-го Мая.

Король принималъ вчера въ день своего тезоименитства, въ 4 часа по полудни Дипломатическій Корпусъ, отъ имени коего Графъ *Аппони* произнесъ Его Величеству слѣдующую рѣчь:

„Сирь! Дипломатическій Корпусъ, готовый всегда изъявить В. В-ву свою преданность и доброжелательство, пользуется съ радостію днемъ тезоименитства Вашего для изъявленія ихъ Вамъ, какъ выраженіе чувствованій отъ лица Монарховъ, коихъ онъ представляетъ честь имѣть. Европа, будучи свидетелемъ мудрыхъ и прозорливыхъ путей, коимъ слѣдуетъ Правленіе Вашего В-ва, утѣшается порядкомъ и успѣхами, коими Франція ему обязана, и въ то же время несомнительно видитъ въ немъ залогъ всеобщаго мира, составляющаго постоянную цѣль желаній человечества и общихъ усилій всѣхъ Правительствъ. Сіе благодѣяніе тѣсно сопряжено съ безцѣнными дѣлами Вашего В-ва; мы молимъ съ горячностью Провидѣніе о продолженіи оныхъ и просимъ Васъ, Государи! вѣрить чистосердечію желаній о безмятежномъ счастьи Вашего В-ва и Высочайшаго Вашего Семейства.“ Король отвѣтствовалъ: „Благодарю васъ за желанія, изъявляемые отъ имени Дипломатическаго Корпуса; Мнѣ пріятно возобновленіе выраженія личныхъ чувствованій Монарховъ, посредствомъ ихъ представителей. Гордись и утѣшась настоящимъ положеніемъ Франціи, благодарю Провидѣнію, которое, увѣчавъ Мои усилія, позволило Мнѣ способствовать сохраненію оваго всеобщаго мира, за продолженіе коего болѣе и болѣе ручается общаго воли всѣхъ Правительствъ. Шествуя сими путями, Мы видимъ ежедневно возрастающее довѣріе, — то счастливое довѣріе, которое будучи однажды утверждено, обезоруживаетъ преступныя надежды покушающихся нарушить спокойствіе міра и ручается за безопасность народовъ, служащую наилучшимъ залогомъ ихъ счастья и благосостоянія. Я весьма тронутъ тою планою, которую вы полагаете въ сохраненіи дней Моихъ, и желаніями, кои вы питаете къ Семейству Мою и ко Мнѣ.“

Изъ прочихъ по сему случаю говоренныхъ рѣчей заслуживаетъ рѣчь Г-на *Дюпена*, Президента Палаты Депутатовъ, тѣмъ болѣе воспоминанія, что она весьма цорицаетъ партію Доктринеровъ и на слѣдующій день подала поводъ въ сей Палатѣ къ жаркимъ прѣліямъ. Г-нъ *Дюпенъ* изъяснился въ существенныхъ пунктахъ слѣдующимъ образомъ: „Сирь! день рожденія Короля есть кучно и нашимъ и при каждомъ наступленіи сего счастливаго дня, Вы видите Палату Депутатовъ предъ Вами съ желаніями славы и счастья Правленію Вашему. Палата Депутатовъ взаимно съ Вашими В-мъ дѣйствуетъ; она гораздо выше малодушныхъ расчетовъ личнаго честолюбія и занимается единственно только общими выгодами государства, раздѣляетъ чистосердечно всѣ великія мысли Короля и Его неусыпныя и постоянныя усилія, дабы доставить законамъ уваженіе, укрѣпить наши учрежденія и упорочить для нации спокойное наслажденіе правами, на коихъ основаны нравственное ея достоинство и свобода. При столь совершенномъ единодушіи очевидно, что тайные кра-

рошители, имно прѣважающаея силы, не ваżyли сѣ назавтра ponowić ataku.“

— Глѣвна кватера *Don-Carlosa* была д. 23 Квѣтня въ Елоріо. Днемъ первіе, прѣніосіт своја Храбиа *Casa-Eguia* до Mirovalles.

— Biskup Leona udao się dnia 27. z. m. z Bordeaux do Straßburga, gdzie otrzyma pasport do Niemiec. (G. C.)

— *Temps* пише о интересахъ Португальскихъ. „Прѣкрошчѣ положеіа, ministryum w Lisbonie, wzmogła się nowymъ ważnymъ wypadkiem. Między Rządemъ a Stanami Cortes, zaszło poróżnienie o naczelne dowództwo wojska, które Królowa (jakъ zapewniają,) pierwіеj je-zaczę poruczyła nowemu swemu małżonkowi, a ciało prawodawcze ze swojej strony pragnęło tę dostojność nadać krajowcowi. Rzecz nie była jeszcze rozstrzygnięta, gdy Królowa, widząc opórъ w uskutecznieniu zamysłu swego, udao się niespodzianie na zgromadzenie Stanówъ i obrady zamknęła mową, ułożoną w wyrazachъ ogólnychъ, i zapowiedziała nadzwyczajne posiedzenie. Deputowani oddalili się z sali.“

— Słychać, że Królъ pojedzie do Tulonu.

— Rozeszła się tu pogłoska, że Rządъ nasz i Rządъ Austriacki zgodzili się na to, aby wojska nasze opuściły Ankone, a Austriacy mieysca, w państwie Papieżkiemъ dotądъ zajmowane.

— Również mówią, że N. Cesarzъ Austriacki wydałъ rozkazъ, aby do domu rozpuszczono całą milicją krajową, Landwehrъ zwaną. (D. P.)

Dnia 2.

Крѣлъ wczora, w dzieńъ swychъ imienin, przyjąłъ powinszowania, o godzinie 4 po południu od korpusu dyplomatycznego, w imieniu którego Hrabia *Appony*, miałъ do J. K. Mości następującą przemowę:

„Najjaśniejszy Panіelъ Korpusъ Dyplomatyczny, zawsze gotowy oświadczać Waszey K. Mości swoją życzliwość i przychylność, korzysta radośnie zъ dnia wysokichъ imieninъ W. K. Mości, ażeby Mu te uczucia okazać, jako wyrażenie życzeńъ w imieniu Monarchówъ, których ma honorъ reprezentować Europa, będącъ świadkiemъ przezornychъ i mądrychъ drógъ, któremi postępuje Rządъ Waszey K. Mości, cieszy się zъ porządku i postępówъ, za które Francya obowiązana jestъ temu Rządowi; a razemъ niewątpliwie widzi wъ nimъ zakładъ powszechnego pokoju, stanowiący główny celъ życzeńъ ludzkości, i spólnychъ usiłowańъ wszystkichъ Rządówъ. Dobrodziejstwo to mocno jestъ spojone zъ najdroższymi dniami W. K. Mości; gorąco błagamy Opatrzności, o ichъ przedłużenie, a ciebie, Najjaśniejszy Panіelъ, prosimy wierzyć szczeroci życzeńъ, o nieprzerwane szczęście W. K. Mości i Twojej Najjaśniejszej familii.“ Крѣлъ odpowіedziałъ: „Wdzięczemъ jestem W. Panomъ za życzenia, wynurzone w imieniu Korpusu Dyplomatycznego; przyjemne mi jestъ ponowienie osobistychъ uczućъ Monarchówъ przezъ ichъ reprezentantów. Chlubiącъ się i cieszącъ zъ obecnego położenia Francyi, dziękuję Opatrzności, która uwieńczyła me usiłowania, i dozwoliła przyłożyć się do zachowania tego powszechnego pokoju, za trwałośćъ którego, corazъ więcey żączę spólną woląъ wszystkichъ Rządówъ. Trzymającъ się tej drogi, codziennie widzimy wzrastającą ufność, — tę szczęśliwą ufność, która razъ jedenъ będącъ utwierdzoną, rozbraja zbrodnicze nadzieje tychъ, którzy się kuszą naruszyć spokojnośćъ świata, i jestъ rękojmią bezpieczeństwa narodówъ, które najlepszymъ służą zakłademъ ichъ szczęścia i pomyślności. Mocno przenikniony jestemъ tymъ szacunkiemъ, który W. Panowie przywiązują do zachowania dni moichъ, i życzeniami, które W. Panowie chowacie ku mojej familii i mnie samemu.“

Z dalszychъ mówъ, mianychъ zъ тей okoliczności, zasługuje mowa P. *Dupin* Prezydenta Izby Deputowanychъ, na тѣмъ więkше wspomnienie, iż bardzo gani partyę Doktrynerówъ; a nazajutrzъ stała się powodemъ w тей Izbie do żywychъ rozprawъ. P. *Dupin* w istotnychъ punktachъ wyraziłъ się tymъ sposobemъ: „Najjaśniejszy Panіelъ! Dzień imieninъ Króla, razemъ teżъ jestъ i naszymъ, i za każdymъ nadejściemъ tego dnia szczęśliwego, widziszъ zawsze W. K. Mośćъ Izbę Deputowanychъ przedъ sobą zъ życzeniami stawy i szczęścia Rządowi W. K. Mości. Izba Deputowanychъ wspólnie zъ Waszą K. Mością działa; ona nierównie jestъ wyższą nadъ nizekzemne rachunki osobistej ambicji, lecz jedynie się tylko zajmuje ogólnymъ dobremъ państwa, szczerze podziela wszystkie wielkie мысли Króla, i jego stałe a niezmordowane usiłowania, ażeby prawomъ nadać powagę, zabezpieczyć nasze ustanowienia, orazъ utwierdzić dla narodówъ spokojne używanie prawъ, na których założone jestъ moralne jego dostojenstwo i swoboda. Przy takъ wielkiejъ jednomyślności, widocznymъ jestъ Najjaśniejszy Panіelъ, że тайне zмовы upadają, żadna zъ nichъ nie tu-

молы приходить въ уныніе; ни одна изъ нихъ не льститъ болѣе надеждою разрушить съ толикимъ трудомъ, но столь прочно основанный порядокъ. Мечтатели, чтобы они ни были, должны убѣдиться, что государство не устрашаетъ ни шумъ, ни крики толпы и что оно не обольщается тѣмъ систематическимъ духомъ, который, презирая силу событій и скрывая иногда подъ коварнымъ мистицизмомъ темныхъ теорій, гибельное ученіе, питаетъ враждебные помыслы! Франція наша желая мудраго и здраво обдуманнаго преуспѣванія, разочарованная во многихъ мечтателяхъ, искушенная всякого рода опытами и событіями, не падаетъ вмѣстѣ съ тѣми, кои покушаются подвергнуть государство опаснымъ превратностямъ; столь же мало вѣрять она судьбу свою людямъ, кои ведутъ его вспять и хотятъ ввести правленіе, которое должно сразить и низвергнуть.... Ваше Величество ручаетесь за настоящее, и даже отдаленная будущность Франціи обезпечена оными молодыми Принцами, въ коихъ напечатлѣны Ваши наставленія, кои зрѣютъ Вашимъ примѣромъ — благородные сыны Государства, на которыхъ съ гордостію взираетъ Отечество и которыхъ уже и теперь можно послать съ равною надеждою къ друзьямъ, а если нужно и къ врагамъ.“ — Король отвѣчалъ: „Я весьма благодаренъ Палатѣ Депутатовъ за сіи желанія. Мнѣ пріятно слышать отъ нея утѣренія въ столь счастливомъ, столь необходимомъ и столь выгодномъ для Франціи и столь безцѣнномъ для сердца Моего согласіи. Такъ Мм. Гг. великодушному содѣйствію, вами Мнѣ оказанному, обязанъ Я тѣмъ преимуществомъ, что могу быть полезнымъ Моему Отечеству, что Я могу его привести къ тому цвѣтущему состоянію, столь хорошо Президентомъ изображенному, а особливо къ тому состоянію нравственной и существенной безопасности, которое нынѣ причиною, что мы ничего болѣе опасаться не можемъ, или паче, что намъ остается только разрушить дерзновенныя намѣренія тѣхъ, кои льстятся еще утѣшить насъ. Напоследокъ Франція наслаждается тѣмъ довѣріемъ, которое облегчаетъ для нея развитіе ея силы и благосостоянія и которое есть счастливѣйшимъ послѣдствіемъ, какого только мы когда либо достигнуть могли. Благодарю васъ за всегдѣшнее ваше содѣйствіе; вамъ извѣстно, какъ цѣню Я чувствованія ваши, предо Мною при всякомъ случаѣ изливаемые. Тѣ, кои вы произнесли теперь къ дѣтямъ Моимъ, представляютъ Мнѣ новый опытъ и новый предметъ благодарности Моей. Сыновья Мои явятъ себя ихъ достойными; они пойдутъ по стопамъ Моимъ и въ согласіи, которое они найдутъ между тремя большими Государственными властями, Франція обрѣтетъ вѣрный залогъ своихъ свободъ, своихъ государственныхъ законовъ и полнаго и безпрепятственнаго исполненія всѣхъ правъ народныхъ. Для одной защиты ихъ, вступилъ Я на тронъ, и счастье Мое только въ томъ, что Я могу сказать: Я всѣ ихъ защитилъ! Сыны Мои, подкрѣпляемые своими наслѣдниками, или собою, будутъ шествовать на семь благородномъ поприщѣ. Я уповаю впродъ на успѣхъ ихъ и успѣхъ Палаты и надѣюсь, что Франція нѣкогда объ насъ скажетъ, что мы оказали ей важныя услуги и сдѣлали все, чего она отъ насъ ожидала.“ (A. P. S. Z.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 29-го Апрѣля.

Г. Ламбъ въ прошедшій Вторникъ, отправился въ Вѣну.

— Свинецъ столь возвысился въ цѣнѣ, что за тонъ (1,000 фун.) за который прежде платили 11 ф. стер. нынѣ платятъ до 30 ф. стер.

— На кораблѣ *Amelia Thompson* отплыло вчера 280 женщинъ, оставившихъ отечество. (G. C.)

— Во время пріема третьяго дня у Е. Величества, Пруссій Посланникъ, представлялъ Королю Графа Густава *Блюхера*. Лордъ *Эрскинъ* возвращающійся въ Мюнхенъ, имѣлъ прощальную аудіенцію. Г. *Карнакъ*, Президентъ Остъ-Индской Компаніи, а Г. *Лозъ* Вице-Президентъ оной же, вручили Королю нѣсколько знаменъ, взятыхъ въ Индіи войскомъ Компаніи. Потомъ Е. Величество засѣдалъ въ Капитулѣ ордена *Св. Михаила и Св. Георгія*. Г. *Бонавита* Судья на островѣ Мальтѣ, получилъ Командорскій крестъ сего ордена.

— Графъ *Грей* возвратился сюда вчера изъ Виндзора, гдѣ по приглашенію Короля находился онъ на большомъ пиршествѣ, данномъ Его Величествомъ для Кавалеровъ ордена Подвязки. Помянутый Графъ съ-уполномочія далъ голосъ въ Верхнемъ Парламентѣ, въ пользу Министерскаго билля, касательно преобразованія городскихъ властей въ Ирландіи.

— Здѣшнія газеты увѣдомляютъ, что Турецкое Пра-

зье собиравъ, збурzyć z taką pracą, lecz na tak mocnych zasadach postawiony porządek. Marzyciele, ktobykolwiek nie był, powinni się przekonać, iż niezastraszają państwa ani hałas, ani wrzaski tłumy, i że kraj nieomamnia się tym duchem systematycznym, który, pogardzając mocą czynów i ukrywając niekiedy pod chytrym mystycyzmem ciemnych teoryj zgubne nauki, karmi złośliwe pomysły! Francja nasza, pragnąc mądrego i zdrowo ułożonego postępu, pogrążona w wielu obłądach, przeszedłszy różne rodzaje doświadczeń i wypadków, nie pada razem z tymi, którzy kuszą się wystawiać państwo na niebezpieczne odmiany; również mało powierzy ona los swój mężom, którzy kierują nim wstecznie, i życzą zaprowadzić Rząd, który należy zwalczyć i zniszczyć.... W. K. Mości jesteś ręką moją stanu obecnego, a nawet odległą przyszłość Francji, zabezpieczona jest na tych młodych Xiążętach, w których wyryte są nauki W. K. Mości, którzy doyrzewają waszym przykładem — Szlachetni Synowie Stanu, na których z chlubą zapatruje się oycyzna, a których już i teraz, z równą nadzieją wybiec można do przyjaciół, a jeśli potrzeba i na nieprzyjaciół.“ Król odpowiedział: „Nieskończenie wdzięczny jestem Izbie Deputowanych za te życzenia. Pożyczuję za przyjemność słyszeć od niey zapewnienia, tak szczęśliwey, tak konieczney, i tak pomyślney dla Francji, oraz tak drogiey dla serca mego zgody. Tak, Mości Panowie, wspaniałomyślnemu współdziałaniu, okazanemu Mi przez WPP. obowiązany jestem tę wyższość, że mogę być pożytecznym dla mey oycyzny, będąc w stanie doprowadzić ją do tego stanu kwitnącego, tak pięknie wystawionego przez Prezydenta, a naybardziej do tego stanu moralnego i istotnego bezpieczeństwa, które teraz jest przyczyną, iż niczego się bać niemożemy, albo raczej, iż nam pozostaje zniszczyć zuchwałe zamiary tych, którzy jeszcze zasadają się nas zastraszyć. Naostatek, Francja cieszy się tēm zaufaniem, które ułatwia dla niey, rozwinięcie jej siły i dobrego bytu, a które jest najszczęśliwszym skutkiem, jakiegomy kiedykolwiek dostąpić mogli. Dziękuję W Panom za ich dopomaganie w każdym razie; nie tajno jest W Panom, ile cenię ich uczucia, przedemną we wszelkiem zdarzeniu wynurzane. Te, któreście teraz wynurzyli ku dzieciom moim, dają mi nowy dowód i nowy przedmiot wdzięczności mojej. Synowie moi okażą się godnymi siebie; będą oni wstępować w ślady moje, i w zgodzie, którą znajdy pomyślnie między trzema wielkimi władzami państwa, Francja zyszcze mocny základ swych swobod, swych praw oyczystych, oraz zupełne i łatwe wypełnienie wszystkich praw narodowych. Dla samey ich obrony wstąpiłem na tron, i w tēm tylko szczęście moje, że mogę powiedzieć: jam zawsze ich bronił! Synowie moi, przez swoich następców albo sami sobą wspierani, postępować będą w tym ślachečnym zawodzie. Polegam odtąd na ich postępkach i postępkach Izby, i mam nadzieję, że kiedyś o nas Francja powie, żeśmy uczynili dla niey wielkie usługi i zrobili wszystko, czego ona po nas oczekiwała.“ (A. P. S. Z.)

БРИТАНІЯ, ВІРІКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 29 Квітня.

Пан Ламб виїхавъ зсегодішнього вівторка до Відня.

— Оłów такъ się podniósł w cenę, że beczka (1000 funtów) za którą płacono dawniej 11 funt. szter. kosztuje teraz 30 funt. szt.

— Na okręcie *Amelia Thompson*, popłynęło wczora 280 kobiet oddalających się z kraju oyczystego. (G. C.)

— Na onegdajszych pokojach u Króla Jmci, Poseł Pruskі przedstawił Monarsze Hrabiego Gustawa *Blücher*. Lord *Erskine*, wracający do Mnichowa, miał pożegnalne posłuchanie. Pan *Carnac*, Prezes Kompanii Wschodnio indyjskiej, i Pan *Loch*, Vice-Prezes tejże Kompanii, złożyli Królowi Jmci kilka chorągwi, które woysko Kompanii zdobyło w Indyach. Następnie odprawił Monarcha kapitułę orderu *S. Michala i S. Jerzego*. Pan *Bonavita*, Sędzia na wyspie Malcie, otrzymał Krzyż Kommandorski tego orderu.

— Hrabia *Grey* wczora dopiero wrócił tu z zamku Windsor, gdzie na wezwanie Króla Jmci znajdował się na wielkiej uczcie, którą Monarcha dał dla kawalerów orderu Podwiązki. Wspomniany Hrabia głosił przez pełnomocnictwo w Izbie Wyższej za bilem ministeryalnym względem reformy władz municypalnych w Irlandyi.

— Gazety tuteysze donoszą, że Rząd Turecki zezwo-

вительство дозволило плыть Россійскому флоту чрезъ Босфоръ. (D.P.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 1-го Мая.

Здѣшнія газеты утверждаютъ, что Королева выѣзжающая сегодня въ Берлинъ, пробудетъ тамъ два мѣсяца. — Принцъ *Оранскій* съ обоими своими сыновьями чрезъ три дня отправится въ Лондонъ.

— Голландскіе журналы, съ нѣкотораго времени, сообщаютъ обширныя замѣчанія, касательно Луксембургскаго дѣла, и кажется болѣе оказываются на сторонѣ того, чтобы часть Лимбурга сѣдающая въ вознагражденіе Королю за часть Луксембурга, присоединена была къ Германіи, а не къ старой Голландіи. Даже *Гатскій журналъ* раздѣляетъ сіе мнѣніе. (G.C.)

ГЕРМАНІЯ.

Мюнхенъ, 29-го Апрѣля.

Король наименовалъ Эйхштадскимъ Епископомъ Графа *Рейссаха*, Ректора Коллегіи иностранныхъ миссій въ Римѣ.

— Въ письмѣ изъ Парижа отъ 23-го Апрѣля, между прочимъ содержится: „Кромѣ нѣкоторыхъ мало-важныхъ Парламентскихъ происковъ, нѣтъ впрочемъ ничего новаго; однакожъ все идетъ хорошо, край спокоенъ, доходы увеличиваются. Необходимость въ прибавкѣ на нѣкоторые, во все непредвидимые расходы сдѣлала для казны нѣсколько затрудненія. *Г. Таллейранъ* рѣдко уже нынѣ показывается въ гостинныхъ: извѣстіе о путешествіи его въ Вьну, кажется прежде-временно. Но сколь ни велика опытность сего Дипломата въ политическихъ дѣлахъ, однако нельзя прекословить, что уменьшеніе его умственныхъ способностей, едва ли не очевидно. Онъ уже сдѣлался тяжелъ и дряхлъ, такъ, что почти исключительно занимается семейственными распоряженіями, что какъ онъ самъ признается, есть признакомъ близкой кончины. *Г. Таллейранъ* не терпитъ Доктринеровъ, а хотя держится стороны *Г-на Тьера*, однако не имѣлъ вліянія на выборъ въ Министертво *Гг. Пасси и Соле*. Касательно пріѣзда Маршала Клозеля изъ Алжира, онъ уже возвратился; несомнительно, что Король искалъ случая отозвать его. Маршалъ *Клозель* владѣетъ значительною недвижимо-стью, и потому въ Алжирѣ, опасались его проекта независимости. Какъ бы то ни было, но вѣрно Маршалъ *Клозель* не возвратится въ Алжиръ. Подъ предлогомъ бережливости, будетъ уничтожено тамъ мѣсто Губернатора.

Франкфуртъ, 4-го Мая.

Кончится 6 годъ Юльскаго революціи. Французскимъ возмутителямъ казалось, что въ 5-ть лѣтъ, видъ Европы совершенно измѣнится. Торжественныя празднованія Юльскихъ дней и разрушеніе бастиліи, экспедиція въ Анкону и Антверпенъ, возмущенія въ Португаліи и Испаніи казалось, утверждали ихъ въ семъ мнѣніи. Однако какой настоящей видъ Европы? Дали ли Турецкія дѣла какой либо поводъ къ дѣйствительнымъ несогласіямъ? Не побѣжденъ ли *Мегмедъ-Али*? Удался ли *Донъ-Карлосъ* изъ Испаніи? Взятіе Антверпена произвело ли какія либо важныя послѣдствія. Обращаясь же къ Французскимъ возмутителямъ, гдѣ они нынѣ? Оди давно уже оставили Французскую землю, другіе наполняютъ темницы, а прочіе убѣдились, что усилія ихъ бесполезны. Послѣднимъ утѣшеніемъ ихъ было, что въ Февралѣ с. года узрѣли они главою Кабинета одного изъ младшихъ революціонныхъ политиковъ и журналистовъ, *Г-на Тьера*. Теперь они увѣрились, что мужъ сей постигъ истинныя выгоды Франціи, и ничемъ болѣе не занимается, какъ утвержденіемъ мира. (G.C.)

Гамбургъ, 3-го Мая.

Здѣсь получено изъ Стокгольма официальное уведомленіе, что слухи о вооруженіяхъ въ Шведскихъ портахъ, объяснились тѣмъ, что это дѣлается для упражненія Офицеровъ, солдатъ и кадетовъ въ морскихъ маневрахъ. (G.C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 13-го Апрѣля.

Между здѣшними Дипломатами, господствуетъ чрезвычайная дѣятельность: много курьеровъ одинъ за другимъ пріѣзжаетъ, или выѣзжаетъ немедленно въ Парижъ, Лондонъ и Петербургъ. На Турецкихъ водахъ ожидали Французскаго и Англіискаго флотовъ, авскорьбудтобы также прибудетъ и Россійской для занятія мѣста на Средиземномъ морѣ. Слышно, что Турецкій флотъ, назначенный выступить изъ Дарданелловъ, получилъ противное повелѣніе.

— Вчера Порты получила донесенія изъ Босніи, изъ коихъ убѣждается, что тамошній бунтъ не столь

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, d. 1 Мая.

Тутѣшсе газеты утверждаютъ, że Królowa która dziś do Berlina wyjeżdża, zabawi tam przez dwa miesiące. — J. K. W. Xiążę *Oranii*, udaje się pojutrze z obudwoma synami swemi do Londynu.

— Holenderskie dzienniki dają od niedawnego czasu obszernie uwagi względem sprawy Luksemburskiej i zdają się coraz więcej wynurzać przychylnie za tѣm, ażeby część Limburga, mająca przypadać w wynagrodzeniu dla Króla za część Luksemburga, była przyłączona do Niemiec nie do dawney Hollandyi. Nawet *Journal de la Haye*, podziela to zdanie. (G.C.)

НИЕМЦЫ.

Monachium, d. 29 Kwietnia.

Król mianował Biskupem Eichstädtскимъ Hrabiego *Reissach*, Rektora kollegium missyi zagranicznych w Rzymie.

— W liście pisanym z Paryża, pod d. 23 Kwietnia, wyrażono się między innemi w ten sposób: „Oprócz niektórych mało znaczących zabiegów parlamentarskich, nie masz z resztą nic nowego, ale wszystko dobrze idzie, kraj jest spokojny, dochody wzrastają. Jednakże potrzeba niektórych, wcale nieprzewidzianych dodatków, nabawiła skarb niejaki kłopotu. Pan *Talleyrand* rzadko już teraz pokazuje się w salonach; wiadomość o jego podróży do Wiednia, zdaje się być przedwczesną. Jakkolwiek może być wielkie doświadczenie tego dyplomaty w sprawach politycznych, nie można jednak zaprzeczyć, że zmniejszenie się jego intelektualnych zdolności, jest niemal widocznem. Stał się on już ociężałym i zwątpiałym, tak, iż prawie wyłącznie rodzinnymi tylko zajmuje się rozporządzeniami, które, jak sam powiada, są wskazówką bliskiego już grobu. Pan *Talleyrand* nie lubi doktrynerów, a lubo trzyma stronę Pana *Thiers*, nie wpływał jednakże na wybór PP. *Passy i Sauzet*, do Ministeryum. Co się tycze spodziewanego powrotu Marszałka *Clauzel* z Algieru, już powrócił; nie można wątpić, że Król szukał koniecznie sposobności aby go odwołać. Marszałek *Clauzel* jest właścicielem wielkiej części gruntów. W Algierze, obawiano się więc jakiego projektu niezawisłości. Jakkolwiek bądź, to wszakże jest rzeczą niezawodną, że Marszałek *Clauzel* nie wróci już do Algieru. Pod pozorem oszczędności, będzie zniesione miejsce Gubernatora tej osady.

Frankfort, dnia 4 Maja.

Kończy się 6 ty rok od rewolucyi lipcowey. Zdawało się wicherzycielom Francuzkim, iż w ciągu lat 5 postać Europy będzie zupełnie zmienioną. Uroczyste obchody dni lipcowych i zburzenia bastylii, wyprawy do Ankony i do Antwerpii, niespokojności w Portugalii i Hiszpanii, zdawały się umacniać ich w tѣm mierz. Atoli, jakaż jest dzisiejsza postać Europy? Czy sprawy Turckie dały jaki powód do rzeczywistych porozumień? Czy *Mehmed-Ali* nie jest poskromiony? Czy *Don Carlos* ustąpił już z Hiszpanii? Czy zdobycie Antwerpii pociągnęło za sobą jakie ważne skutki? A wracając się do wicherzycieli Francuzkich, gdzież się oni teraz znajdują? Oto, jedni już dawno opuścili ziemię Francuzką, drudzy zaludniają więzienia; reszta przekonana się, że usiłowania ich są bezowocne. Ostatnią pociechą było, gdy w Lutym r. b. uyrzeli na czele gabinetu jednego z najmłodszych rewolucyjnych polityków i dziennikarzy swoich Pana *Thiers*. Dziś przekonali się, że mąż ten zrozumiał prawdziwy interes Francyi, i niczem więcej się nie zajmuje, jak ustaleniem pokoju. (G.C.)

Hamburg, d. 3 Maja.

Otrzymano tu urzędowe ze Sztokolmu zawiadomienie, iż pogłoski o uzbrajaniach w Portach Szwedzkich, na tѣm jedynie ograniczyć należy, że to będzie żegluga dla ćwiczenia w obrótach morskich oficerów, żołnierzy i kadetów marynarki. (G.C.)

ТУРСЯ.

Konstantynopol, dnia 13 Kwietnia.

Między Dyplomatami tuteyszemі panuje niestannie czynność jak największa; dużo kurjerów jeden po drugim przybywa lub odchodzi w krótkim czasie do Paryża, Londynu i Petersburga. Na wodach Turckich spodziewano się Francuzkiej i Angielskiej floty a niedługo ma przybyć także Rossyyska dla zajęcia stanowiska na morzu Śródziemném. Słychać, że flota Turcka, przeznaczona do wyścia z Dardanellów, dostała teraz rozkaz przeciwny.

— Wczoraj otrzymała Porta doniesienia z Bośni, z których przekonywa się, że tamtaysze powstanie nie

маловаженъ, какъ съ начала полагали. Это истинное несчастіе для Порты, что она никогда не можетъ наслаждаться спокойствіемъ.

— Въ частномъ письмѣ изъ Стамбула, напечатанномъ въ *Гагскомъ Журналѣ*, между прочимъ находится такое замѣчаніе: „Европейскіе Кабинеты, легко могли бы согласиться на счетъ вѣсхъ мѣръ, которыя нынѣ поводомъ ко враждѣ и зависти, еслибы только поставили Султана въ такое положеніе, чтобы онъ также ни отъ кого не зависѣлъ. Ибо пусть говорятъ, что угодно, но то правда, что настоящее состояніе, должно скорѣ произвести въ Оттоманскомъ Государствѣ большія перемѣны, кои принудятъ всѣ Великія Державы прибѣгнуть къ нѣкоторымъ средствамъ, поелику послѣдствій сего происшествія предвидѣть невозможно; и никто не въ состояніи управлять оными. Самыя просвѣщеннѣйшія особы того мнѣнія, что не пройдетъ годъ, какъ *Мегмедъ-Али* пасть долженъ, и что объявленное со всѣхъ сторонъ желаніе сохраненія мира, не можетъ воспрепятствовать, чтобы миръ Европы здѣсь нарушенъ не былъ. По официальнымъ донесеніямъ здѣсь полученнымъ, *Мегмедъ-Али* утверждаетъ, что онъ въ силахъ перейти на лѣвый берегъ Евфрата, для покоренія тѣхъ Арабскихъ поколѣній, которыя не благопріятствуютъ его правленію; онъ даже явно хочетъ показать, что онъ намѣренъ присвоить исключительное право на судоходство сей рѣки: ибо онъ водворяется и въ другихъ странахъ, кромѣ мѣста Даеръ въ Пашалыкѣ Орфа, принадлежащемъ Султану, которыми завладѣвъ зимою, укрѣпилъ оное и донынѣ занимаетъ. Чтобы снискать для себя дружбу Англіи, онъ уничтожилъ монополію шелка въ Сиріи, налагая вмѣсто того другую тягостнѣйшую подать, которая ему тоже самое доставляетъ, не нарушая ни въ чемъ существующихъ договоровъ и изданныхъ недавно Султанскихъ фирмановъ. Войско Паши многочисленно, но уже 15 мѣсяцевъ безъ жалованья, потому, что на случай войны съ Султаномъ, онъ думаетъ имѣть въ сей недоимкѣ ручательство за его вѣрную службу. Извѣстія о пораженіяхъ, какія онъ потерпѣлъ въ Геджасѣ, совершенно подтвердились; Султанъ не начнетъ войны не оградивъ себя союзниками, которые помагали бы ему въ случаѣ нужды, а потому всѣ приготовленія дѣлаемыя здѣсь къ войнѣ, должно почитать зависящими отъ помнутаго условія, исключая тотъ случай, если бы Порта принуждена была возобновить войну, въ слѣдствіе новыхъ притязаній Паши.“ (G. C.)

— Слухи о перемѣнѣ Греческаго Посланника Г-на *Зографоса*, который донынѣ, не смотря на свой талантъ и благородный характеръ, не можетъ кончить несогласій между своимъ Правительствомъ и Портою, прекратились. Дѣла все еще остаются въ прежнемъ состояніи. (D. P.)

Разныя извѣстія.

28 Апрѣля с. г. въ Лондонѣ продана съ публичнаго торга, подлинная Библия *Карла Великаго*, коей титулъ слѣдующій: „*Biblia sacra latina ex versione sancti Hieronimi codex membranaceus seculi VII, manu celeberrimi Alcuini venerabilis Bedae discipuli et Caroli magno donatus, die quo Romae coronatus fuit.*“ Приобрѣлъ оную нѣкто *Сюрдетъ* за 1,500 ф. стер. (60,000 зл. поль). — *Globe* чрезмѣрно удивляется, что Британскій музей не принялъ никакой мѣры, для приобрѣтенія столь важной книги, какъ библия *Карла Великаго*. Она въ богатомъ бархатномъ переплетѣ, въ одной книгѣ въ листъ. Писана на пергаментѣ въ два столбца и содержитъ 449 страницъ. Заглавіе украшено золотомъ и красками. Кромѣ сего библия сія заключаетъ: четыре большіе рисунка, показывающіе состояніе художества тогдашнихъ временъ, тридцать четыре большіхъ прописныхъ рисованныхъ буквъ, содержащихъ гербы, знаки, и историческія преданія, а наконецъ большое число меньшихъ буквъ также рисованныхъ. Помнутаю библию въ 800 году кончилъ *Алвинъ*, коему поручилъ было *Карлъ В.* разсмотрѣніе латинскаго перевода, Священнаго Писанія, сдѣланнаго *Св. Иеронимомъ*. *Алвинъ* послалъ оную чрезъ своего друга и ученика *Наванна* въ Римъ, гдѣ онъ поднесъ *Карлу В.* 1-го Января 801 году во время коронаціи. Когда *Лотаръ I*, внукъ *Карла В.*, послѣ лишенія Французскаго престола вступилъ въ Прумскій Монастырь, то онъ подарилъ оному сію библию. Въ 1756 году, монастырь сей былъ упраздненъ, а Бенедиктинцы перенесли съ собою библию въ Монастырь *Гредисъ Валисъ*, недалеко отъ Базеля. Она тамъ находилась до нашествія Французовъ въ 1793 году, въ коемъ попала въ какое то *Бентону*, Вице-Президенту Суда въ Делмонтѣ, а отъ него досталась она *Г. Спейръ-Пассаванту*, послѣднему владѣтелю. (G. C.)

jest tak mało znaczące jak z początku sądzono. Jestto prawdziwem nieszczęściem dla Porty, że nigdy nie może używać spokoyności.

— W liście prywatnym ze Stambułu umieszczonym w *Journal de la Haye*, jest między innemi taka uwaga: „Gabinety europejskie, byłyby w stanie porozumieć się bez trudności względem wszystkich punktów będących obecnie powodem dyskusyi i zazdrości, gdyby tylko postawiły Sultana w takim położeniu, któreby czyniło go zarówno od wszystkich niezawisłym. Bo niechaj mówią co chcą, jest zawsze rzeczą niezawodną, że trwanie teraźniejszego status quo musi w krótkim czasie zrzucić wielkie w państwie Otomańskim zmiany, któreby zmusiły wszystkie wielkie Mocarstwa do chwycenia się pewnych środków, ponieważ rezultata takiego zdarzenia nie dadzą się obliczyć i nikt nie byłby w stanie kierować niemi. Osoby najsławniejsze są zdania, że nim rok minie, *Mehmed-Ali* upaść musi, i że objawiane ze wszęch stron życzenie, aby pokoy utrzymać, nie potrafi przeszkodzić żeby pokoy Europy tutaj zachwiany nie został. Podług urzędowych doniesień, które tu otrzymano, *Mehmed-Ali* utrzymuje stale, że jest mocen przejść lewy brzeg Eufratu dla pokromienia tych pokoleń Arabskich, które Rządowi jego są nieprzychylnie; daje on nawet w sposób niewątpliwy do poznania, że chce sobie przywłaszczyć wyłączne panowanie nad żeglugaą tej rzeki, ponieważ sadowi się w innych jeszcze okolicach, prócz miejsca Daer w paszalicu Orfa, do Sultana należącym, które w zimie opanowawszy, obwarował i dotąd zajmuje. Ażeby sobie przyjąć Anglii zaskarbić, zniósł monopolium jedwabiu w Syryi, ustanawiając natomiast inny uciążliwy podatek, który mu to samo przynosi, nie obciążając w niżej istnjącym układom, i niesprzeciwiając się ogłoszonym niedawno firmanom Sultanskim. Wojsko Baszy jest liczne, ale już od 15 miesięcy niepłatne, dla tego, iżby na przypadek wojny, z Sultaniem miał w tej zaległości rękojmię jego wiernej służby. Doniesienia o klęskach jakie poniósł w Hedszas, sprawdziły się zupełnie. Sultana nie rozpocznie boju nie zapewniwszy sobie sprzymierzeńców, którzyby go w razie potrzeby wspierali, a wszystkie przygotowania do wojny tutaj czynione, trzeba uważać za zawiste od powyższego warunku, wyjąwszy zdarzenie, gdyby przyszło do wojny w skutek nowych przez Portę znieść się niemogących przywłaszczeń Baszy.“ (G. C.)

— Ustąpiła pogłoska o odmianie Pośta Greekiego, *Pana Zographos*, który dotąd mimo swego talentu i szanownego charakteru, nie może załatwić poróżnień między swoim rządem a Portą. Rzeczy są jeszcze w dawnym stanie. (D. P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

D. 28 Kwiet. t. r. przedano w Londynie na publiczney licytacji autentyczną biblią *Karola Wielkiego*, której tytuł jest następujący: „*Biblia sacra latina ex versione sancti Hieronimi codex membranaceus seculi VII manu celeberrimi Alcuini venerabilis Bedae discipuli et Caroli magno donatus, die quo Romae coronatus fuit.*“ Nabywcą jest niejaki *P. Siardet*, który zapłacił 1500 funt. szt. (60,000 złp). — *Globe* dziwi się niezmiernie, że muzeum brytańskie nie przedsięwzięło żadnego kroku dla zapewnienia sobie tak ważnej książki, jaką jest biblia *Karola Wielkiego*. Jest to dzieło oporne kosztownie w axamit, w jednym tomie in folio. Karty, których jest 449, są z pergaminu w rozdzielonych kolumnach. Tytuł ozdobny obficie złotem i kolorami. Prócz tego, zawiera ta biblia cztery duże obrazy, świadczące o stanie sztuki tamtych czasów; trzydzieści cztery wielkich liter początkowych malowanych i obejmujących w sobie herby, godła, oraz historyczne podania; a nakoniec znaczna ilość liter mniejszych, także malowanych. Rzeczoną biblią ukończył w roku 800 *Alcuin*, któremu poruczył był *Karol W.* przejrzenie łacińskiego tłumaczenia pisma świętego, dokonanego przez *S. Hieronima*. *Alcuin* posłał ją przez swego przyjaciela i ucznia *Nathanaela* do Rzymu, gdzie tenże doręczył ją *Karolowi W.* na d. 1 Stycznia 801 roku, w czasie obrzędu koronacyjnego. Gdy *Lotar I.* wnuk *Karola W.* po utracie tronu Francuzkiego udał się do klasztoru Prum, подарował temuż klasztorowi biblią. W roku 1756 skassowano klasztor, a Benedyktyni przenieśli się z biblią do klasztoru *Grädis Valis*, niedaleko Bazylei. Tam znajdowała się aż do wkroczenia Francuzów 1793 roku, w którym stała się własnością niejakiego *Pana Benton*, wice-prezesa trybunału w Delmont. Zrak tego przeszła do *Pana Speyr-Passavant*, ostatniego właściciela. (G. C.)